

NARODNO SLOVO

Vlasnik-izdavač: za Jugoslavensko nakladno i štamparsko društvo s. o. j. u osnivanju u Šibeniku, glavni i odgovorni urednik: MILIVOJ GRUBIŠIĆ. Adr. ured. i uprave: Ul. starog teatra 2. I. kat.

„Narodno Slovo“ izlazi:
Utorkom Četvrtkom i Subotom.

Mjesečna pratplata:
Za Jugoslaviju 20.- Din. Za strane zemlj. 30.- Din.
Oglasit po cijeniku. — Rukopisi se ne vraćaju.

BROJ 5

ŠIBENIK, UTORAK 8 OŽUJKA 1932.

GODINA I.

Najnovije vijesti

Umro Aristid Briand

Pariz, 7. III. Danas u 13.30 sati u svom stanu u Avenue Kleber umro je Aristide Briand.

Rad Narodne Skupštine

Popodnevna sjednica

B-ograd, 7. III. Ministar Saobraćaja Radivojević u svom ekspoziju prikazuje potrebe i stanje našeg željezničkog saobraćaja, pošta, telegrafa i telefona riječne plovnice i svih saobraćajnih ustanova u zemlji.

Za Podunavsku gospodarsku federaciju

Pariz, 7. III. Tardieuova osnova o podunavskoj kooperaciji predmet je žive diskusije u svjetskoj štampi. Dok francuska štampa kao i štampa Male Antante u ovoj Tardieuovoj osnovi gleda samo jedan dio velikoga francuskoga plana za sanaciju evropske ekonomske krize ostala štampa podijeljenog je mišljenja.

Solidarnost svijeta protiv Japana

London, 7. III. Posljednji događaji u Kini nisu jasni jer vijesti koje se primaju većinom su u protuslovlju. Međutim izbija jasno nepovjerenje cijelog svijeta u namjere i politiku Japana.

Sudjenje vasi Begoviću

Beograd, 7. III. Pred državnim sudom za zaštitu države započela je rasprava protiv Vase Begovića i Adama Kucenića koji su optuženi radi zasnovanog atentata protiv pretsjednika vlade Petra Živkovića i ministra vanjskih poslova Dr. Voje Mariakovića.

Atentat na pretsjednika Perua

New York, 7. marta. (E) Na pretsjednika Perua pukovnika Cerro je izvršen atentat. Prema jednoj verziji je ranjen sa tri revolverska metka, kad je u glavnoj ulici Lime izlazio iz svoga automobila. Prema drugoj verziji atentat je izvršen u crkvi i Cerro je ranjen u nadlakticu. Atentator je uapšen i pripada revolucionarnoj organizaciji.

Lima, 7. marta. (A). Policija je uhapsila napadača na pretsjednika peruanske republike.

Govor dra Marka Kožula nar. posl. izrečen na XVI. redovnom sastanku Narodne skupštine

Gospodo narodni poslanici! Rimski imperator Justinijan uobičajio je bio da iza svršenih dnevnih poslova obilazi kancelarije sviju ministarstava i u kasnu noć vidio bi se žižak na velikoj palati kraljevih dvorova gdje su uređivali njegovi ministri. I kasno u noć, tako i u zoru, katkad Justinijan je obilazio i pregledao radove i spise da vidi šta su njegovi ministri uradili. To je sve Justinijan motrio i jednog dana reče: „O quam parva sapientia regitur mundus“. (O kako se sa malo mudrosti upravlja svijetom!)

Gospodo, to je kazao stekavši iskustvo, vidjevši sve na svoje oči što radi njegova Vlada i koliko ona posvršava za narodne potrebe, koliko ona rješava akata, kako su ta akta riješena, kako je zadovoljeno narodnim potrebama. To je uostalom, gospodo, ubilježeno u istoriji naroda, ali istodobno to mora da bude danas jedan veliki memento za one koji upravljaju zemljom, da se oni ne bi povukli za tom izrekom, pa da se i danas kaže možda za koju vladu, sa koliko se malo požrtvornosti, opreznosti, marljivosti i brige upravlja narodom.

O žitnom zakonu

Gospodo, ja sam član Finansijskog odbora i kao takav imam jednu dužnost, jednu moralnu obavezu, da ono što sam kritikovao i zašto sam glasovao, da pri tome i ostanem, ali moram da istaknem da sam isticao čitavo vrijeme budžetske rasprave u Finansijskom odboru i upozoravao na neke momente i na neke zakone štetne, tražeći bezuslovno njihovo ukidanje.

Mi nismo, gospodo, protiv toga da država ispuni svoje obaveze, koje je ona preuzela prema seljaku u ovome kraju žitorodnom, nego je dužnost, šta više mi to i zahtijevamo od države, da ona te obaveze ispuni, te da narod dođe do svoje muke i do svoga novca, ali tražimo mi iz oskudnih krajeva, da se žitni zakon za nas ukine. G. Ministar trgovine izjavio je svečano, da će ukinuti taj zakon i da će to učiniti u što kraćem roku i da će dopustiti parlamentarnu anketu vrhu ovoga zakona.

O vinogradarstvu

Druga je teškoća za Primorsku banovinu u zastoju izvoza vina. Dokle Vi, gospodo, u ovim bogatim žitorodnim krajevima možete na vašim oranicama da sadite i sijete po Vašoj miloj volji, jer je ta

zemlja razrađena i daje svega, dotle u Primorju, 5 km. uz morskou obalu zračne linije, može da uspijeva samo vinova loza i maslina. Preko te linije ona neuspjeva, tamo je stočarstvo. U toj zoni ima zasađeno oko 100.000 hektara vinove loze, oranica ima oko 138.000 hektara, livada ima tek 10.000 hektara, vrtova ima 37.000 hektara, pašnjaka i postoši, krša običnog oko 600.000 hektara, a šume ili onako malo grmlja ima oko 300.000 hektara. Kako vidite, sva je plodnost u zemljištu koje iznosi oko 100.000 hektara vinograda. Ko je putovao iz Sušaka prema Splitu, ko je došao ispod Šibenika, blizu Trogira do mjesta Rogoznice, mogao je da vidi, da tamo nema ničeg drugog nego samo golom krša. U tom golom kršu dubi onaj seljak jamu, nosi iz daleka zemlju i zasađuje lozu. I tako je sav taj kraj više manje zasađen lozom. Tu ne može da raste ni pšenica, ni zob, ni šećerna repa, niti ma šta drugo. I sad, gospodo, dolazi do ovoga: pobrao je taj nesretni seljak to grožđe, i dolazi zakon koji kaže:

„Vinogradari Dalmacije i Hrvatskog Primorja sa svima ostrvima, kastavskim srezom, kad toče vino sopstvene proizvodnje, sa sopstvenog zemljišta, ako to točenje ne traje duže od 20 dana, ne plaćaju za ovo nikakvu taksu.“

Početak ovakvog besplatnog točenja mora se prijaviti za tri dana ranije nadležnom odjeljku Finansijske kontrole pretstavkom ili saslušanjem na zapisnik za koje se ne plaća nikakva taksa. Po ovim pretstavkama izuzetno od čl. 2. tač. 1. ovog Pravilnika, izdavače im dozvolu bez takse za 20 dana besplatnog točenja vina nadležni odjelci Finansijske kontrole, koji su dužni

jer su prvoklasne u svakom pogledu i jeftine.
U svim fasonama i svim brojevima uvijek na zalih.

ŠIBENIK SPLIT
Kralja Tomislava Marulićeva 7.

voditi i nadzor nad pravilnom primjenom ovog propisa. Ako bi ovakvi vinogradari željeli produžiti točenje i preko roka od 20 dana, moraju to prijaviti vlastima za izdavanje redovnih dozvola za točenje i plaćanje točarske takse iz drugog stava, četvrte napomene, tarifa br. 62.“

Znači, gospodo, da taj seljak ne može da prodaje vino slobodno, nego samo za 20 dana. Ako on za tih 20 dana ne proda, ne može više da ga prodaje besplatno, nego mora da plaća takse iz čl. 62 ove tarife.

Protiv podrumaša

Vlast je dozvolila da se može prodavati i preko vremena od 20 dana ali onda plaćate taksu. I šta se sada desilo: da u gradovima vinorodnim, oni koji imaju para da plaćaju tu taksu otvorili su na najboljim položajima prodavnice vina, kupujući to vino od seljaka, koji tu taksu ne može da plati, a prodaju ga za 3 i 4 dinara na njihove vlastite oči, koristeći se zaradom na njihovim leđima. Međutim, prije je svaki seljak mogao prodavati slobodno.

Na ove zemlje prije rata naš seljak nije plaćao, može se reći, nikakvi porez. Čist prihod od oranice po hektaru bio je 7 kruna. To se smatrao čist prihod; kod livade bio je 11.96, kod vrtova 9.08, kod vinograda 10.07, kod pašnjaka 0.28, a kod šuma 0.62. Od ovoga čistog prihoda plaćala se tek 1/5 poreza. To je, gospodo, bilo ništa. Ima ona latinska: qui cito dat bis dat — ko brzo daje dvaput daje, — i mi moramo da pomognemo. Može se i bez davanja pomoći seljaku, ali treba znati pomoći. Zato moramo ga i mi brzo pomoći da bi ga dvaput pomogli. Ali ako mi propustimo i u Narodnoj skupštini bude nas 60—70 govorilo i predlagalo, a niko konkretno ništa ne učini, onda smo mi, gospodo, pogrešili, onda smo mi propustili, Narodna skupština za narod nije ništa učinila.

Parobrodarstvo

Jedno treće zlo, koje tišti Primorje i primorske krajeve, jeste kriza parobrodarstva. Onaj koji zna šta je more i koji je na moru živio, može samo da zna šta znači parobrodarstvo za našu privredu, a šta znači more u kulturnom životu jednoga

naroda. Kad se govori o pomorstvu, gospodo, onda se to uzima samo onako kao da mi podupiremo jedan dio, jednu provinciju, a to se vas žitorodnih krajeva ili krajeva, koji nemaju veze sa morem ništa ne tiče. Kad hi mi stajali na tome staništu, kao što je rekao jedan gospodin od kolega dr Šurmin, onda što bi pravili te željeznice, do mora, čemu Unska pruga, čemu Jadranska pruga, zašto bi pravili te željeznice, kad ne bi našem moru davali nikakve važnosti i kad o njemu ne bismo vodili računa. Svi narodi koji su se bacili na more postali su veliki i bogati. Mala Holandija, koja ima mnogo manje morske obale nego mi, gospodari kolonijama i jednim dijelom svijeta i velikim bogastvom u svojoj zemlji. Ja ću, gospodo, budite strpljivi, da brojkama dokažem, da vidite koliko druge države troše na svoje pomorstvo, kolike milione bacaju nerazmjerno onome što mi trošimo. Ali zašto? To je gospodo, jedno socijalno pitanje. Time se izdržavaju ljudi, time se izdržavaju obitelji, time se koristi naša trgovačka mornarica, koja nije pasivna, jer ona, gospodo, milijone nosi u zemlju. (Dr. Grga Andjelinović: To je samo pitanje Dalmacije). To se ne tiče samo naše Dalmacije, ako budemo shvatili šta je more. Srbija se borila vjekovima da dođe na more, a sada, gle, čudimo se tome moru, nećemo da dodemo do njega.

Naša trgovačka mornarica, gospodo, dijeli se uglavnom u jedrenjake, motore i parobrode. Jedrenjaci kao i motori pripadaju u glavnom obalnoj plovidbi. Jedrenjaka ima 700 ili ukupno oko 10 hiljada brutto tona. Nas naročito interesuje stanje parobroda u našoj trgovačkoj mornarici. Od 114.719 brutto tona u godini 1920, koje je imala naša trgovačka mornarica, do kraja godine 1930., narasla je na 208.801 tonu ili za 182% više. Krajem 1930 godine bilo je 36 brodarskih preduzeća sa 167 jedinica, od kojih je otpadalo na dugu ili okeansku plovidbu 66, na veliku obalnu ili mediteransku plovidbu 12 i na obalnu jadransku plovidbu 89. Na svima ovim parobrodima bilo je uposlano 4.300 lica. To znači, gospodo, 4.300 obitelji nalaze svoju hranu i svoje utočište na tim brodovima. Od njih je 178 zapovjednika parobroda, 273 časnika

palube, 425 časnika stroja, 67 radiotelegrafista, 1259 momčadi palube, 1364 momčadi stroja i 734 momčadi opšte službe ili ukupno 943 časnika i 3.357 momaka. (Jedan glas: To su sve pomoćne trupe). Najveće parobrodarsko društvo po tonaži je Jugoslovenski Loyd, koji iznosi 44% sveukupne tonaže naše trgovačke mornarice, pa slijedi Dubrovačka sa 14%, Jadranska sa 7%, Prekomorska sa 7%, Oceanija sa 7%, Progres 4%, Topić 3%. Slobodna plovidba 2 1/2%, 12 raznih preduzeća koja zajedno daju 11%, tako da na svako dolazi od najmanje 0.3% do najviše 2% i 14 raznih preduzeća koja sačinjavaju zajedno preostalih 0.5% cjelokupne brutto tonaže. Po broju parobroda najveće je društvo Jadranska plovidba. Po uposlenju osoblja na prvom mjestu stoji Jadranska sa 1.119 lica, a zatim slijede: Jugoslovenski Loyd sa 974, Dubrovačka parobrodarska plovidba sa 520, Oceanija sa 240, Prekomorska sa 160, Prvo dalmatinsko trgovačko društvo 88, Progres sa 116, Topić 84, dok sva preostala društva uposljuju između 20 i najviše 60 lica.

Gospodo, ove brojke iznose nam pravu stvarnost o kojoj moramo da vodimo računa.

Kad uzmete da sa ovim živi najmanje 20.000 ljudi, onda ta, gospodo, potpora parobrodarska istodobno rješava jedan socijalni problem u našoj zemlji, a osobito da su baš te obitelji i to mornari iz ovih krajeva, gdje ne može ništa drugo da se zaradi, jer je tu goli krš, jer je tu more i gdje nema drugog izlaza. Kada bi bilo slobodno putovati u svijet, kao što je prije bilo, onda ni pola jada, da bi naši mornari zaradivali, jer bi naši mornari našli posla kod Engleza i Amerikanaca, ali kad je kriza tamo, a osim toga, i tamo su ograničenja i ne može tamo da se ide, te onda naši ljudi moraju da sjede skrštenih ruku, moraju da gledaju to more ili da gledaju te parobrode na kojima će naći zaposlenja. Na žalost kriza je zahvatila svjetsko trgovačko parobrodarstvo pa je morala da zahvati i naše parobrodarstvo. Vi ste bli vidjeli kod ovih velikih preduzeća, da je većina ovih parobroda baš među onima koji plove preko Okeana, i da je tu zaposleno najviše svijeta. A danas taj svijet mora da stoji skrštenih ruku i da gladuje jer ne nalazi od države dovoljno potpore.

Povodom smrti Vladimira Čerine

Umro je Vladimir Čerina, nakon mučne i teške desetgodišnje bolesti, navršivši 41 godinu starosti. Pokojnik je bio poznat kao predratni revolucionarni borac za ostvarenje ove države, pišući u takovom duhu reakcionarne članke uperene proti ondašnjeg režima. Čerina je poznat sa svojim pisanjem, kao borac za ljudska prava i slobodu čovjeka. Vladimir Čerina je pojava, te bi bilo red o njoj nešto detaljnije progovoriti, ali radi prostora samog lista, iznijet ću samo neke činjenice o Čerini kao čovjeku od kojega se mnogo očekivalo. On je velika pojava i zato, ide u red pisaca, kojima nije dosta što su umjetnici, nego hoće da njihova umjetnost promašuje velika životna pitanja, da stoji u dodiru sa životom ljudi, koje pritišće teški teret vremena — ljudska nepravda. Ali nažalost, on nije mogao do toga doći, radi tragičnog

poremećenja uma, i nakon teške i mučne bolesti dijeli se sa svijetom, a da nije dao ono što se od njega očekivalo.

Smrću Vladimira Čerine (29 II. 1932 godine) nestalo je jednog od pokretača impresionističke kritike kod nas, napisavši u duhu takove kritike odličnu studiju o Janku Poliću-Kamovu. Pored zagrijanosti i velike simpatije njegove za futurizam i Marinettia; on je Čerinu duhu ostao stran i dalek. Vladimir Čerina pripada grupi onih intelektualaca prije velikog rata, čiji je svijet stremljenja, težnji i ideala bio uprt u ideju oslobođenja. Takovim duhom bili su prožeti i njegovi književni časopisi „Vihor“ i „Val“, koji su imali da budu neko futurističko glasilo. Takovu ideologiju — ideologiju nacijonalizma — zastupao je Čerina gotovo sve do svoga tragičnog pomračenja uma, gdje prestaje komponenta njegova duhovnog razvoja.

Nesumnjivo je da bi u životu Vladi-

mira Čerine došlo do duhovnog preokreta (u slučaju da ga nije zadesila strašna kob). Bez sumnje da bi on sa dubokom umjetničkom invencijom, promijenio svoj nekadašnji način pisanja i duh stvaranja. Faktično je da bi on danas pripadao onoj plejadi socijalnih pisaca, koji u današnjoj literaturi našoj predstavljaju najjači književni blok.

Vladimir Čerina izdao je zbirku pjesama „Raspeće“. Karakteristično je njihovo obilježje Bol, kao glavna poluga reakcije na bezživotno stanje toga doba, na naše mizerne, skućene prilike i sredinu uopće u kojoj je pjesnik živio. Napisao je brošuru „Beograd bez maske“, koja je bila za ono vrijeme ilegalna. Pred sam rat izdavao je književne časopise „Vihor“ i „Val“, glavno glasilo revolucionarne mladeži, koje su se šampavale u Zagrebu, a donasali su vrlo burne, pune borbe članke. Pisao je još o Nazoru, Matošu i drugima, objelodanivši

Da vidite, gospodo, koliko druge države imaju tonaze i kako su one došle do toga samo sa potporom državne vlasti, jer država znađe šta znači more. Uzmite samo Grčku, koja je svršetkom rata imala 141.000 tona; bila je manja od nas, a danas ona ima 1.400.000 tona. Toliko ima grčka trgovačka mornarica, a mi imamo svega skupa 380.000 tona. Eto, gospodo, vidite kako se mala i slaba i ekonomski nerazvijena Grčka prema nama, digla, ali zato grčka troši na stotine miliona drahmi za svoje parobrodarstvo.

Italija ima 2.800.000 tona parobroda na paru i 560.000 tona pod Dizelovim motorima. A sada slušajte, gospodo, dalje Italija daje redovite potpore, raznim društvima 620.000.000 dinara. To je redovna potpora. Onda je povisila potporu svima društvima i plaća društvu „Pulja“, a to je društvo koje pravi plovidbu uz dalmatinsku granicu i pristaje u svima dalmatinskim gradovima.

Osim ove redovne potpore povisila je Italija zbog brodarske krize društvu „Pulja“ potporu od 16.900.000 na 19.960.000 lira, društvu „Navigazione Libera Triestina“ od 8.500.000 na 12.900.000, društvu „Adrija“ - to je parobrodsko društvo na Rijeci, u kome ima i madžarskog kapitala, za koje doprinosi madžarska država - od 6.900.000 na 10.150.000 lira. Tako da subvencije što ih Italija daje svome brodarstvu iznosi preko milijardu lira.

Gospodo, ako uporedite našu tonažu od cca 400.000 tona, i subvenciju koju dajemo mi prema sadanjem budžetu u iznosu od 50.000.000 dinara, sa tonažom Italije od 2.800.000 tona i subvencijom Italije od milijardu lira, što čini tri milijarde dinara, onda vidite u kom razmjeru podupire Italija svoje brodarstvo, a u kome razmjeru mi podupiremo naše brodarstvo. I ne samo to, nego Italija za svaki stari brod, koji je stavljen van trgovačkog prometa, a koji je preko 25 godina vršio prekookeansku plovidbu, odnosno za svaki nov parobrod koji zamjenjuje stari van prometa, 225 lira po toni, naime nagrade. Osim toga ima u Italiji novčanih društava, koja daju hipotekarne zajmove na parobrode, jer je svaki parobrod upisan u ne-

još mnoštvo članaka po hrvatskim i srpskim časopisima. Sa njegovim pozrtvovanjem izdana su sva djela, osim „Isušena kaljuža“, od Janka Polića-Kamova, našeg predstavnika futurizma i učenika Marinettia. Janko Polić-Kamov, umro je u Barceloni u Španjolskoj godine 1910., u 23 godini života. Za vrijeme rata Čerina pobježe u Italiju, Švicarsku i Francusku, a pri dovršetku rata vraća se u domovinu pogođen teškim duševnim znacima, te bude doveden u Šibensku ludnicu, gdje i umre. Pri normalnim prilikama Čerina piše i u ludnici. Ostavio je u rukopisu mnogo pjesama i studiju na talijanskom jeziku.

Budući historičar — bude li pisao historiju naše književnosti prije i poslije rata — neće trebati da briše ime Vladimira Čerine.

Neka je vječna slava Vladimiru Čerini!

K. A.

koj luci kao nekretnina. I to daju se hipotekarni zajmovi u visini od 75%, vrijednosti brodova. A to sve samo u cilju da se kupuju ili prave novi brodovi.

A sada da vidimo kako manje države podupiru svoje parobrodarstvo. U Engleskoj, koja ima 20.369.000 tona i u Americi koja ima 13-14 milijona tona, neću da govorim. Spomenuću Dansku, koja ima 750.000 tona, Norvešku sa 2.500.000 tona, Švedsku sa 1.200.000 tona i Španiju sa 1.500.000 tona. Eto vidite kako ove manje države stvoriše ogromnu mornaricu, koja im daje bogatstvo, jer od kad su se ove države razvile na moru, od tada su i postale bogate i moćne. Engleska dok nije potukla Španiju na moru, odnosno dok je Španija bila gospodarica na moru, nije bila ni izdaleka ovako moćna kao što je danas. Tek kad je Engleska razvila svoju zastavu po svim morima, postala je gospodarica svijeta. Međutim, mi ne možemo da idemo tako daleko, nego hoćemo da razvijemo našu mornaricu onako, kao što to odgovara našoj snazi i značaju države na moru, kao što to odgovara pomorskom životu našega naroda od jedne hiljade godina unatrag.

Naša mornarica ne datira od juče. Pa gdje je naša Dubrovačka, gdje je Kotorška mornarica, koje su živjele i u ono doba davale života i značala našoj obali na ovoj strani, koje su podržavale i nacionalnu svijest i koje su napokon doprinijele, da smo se — može se reći — i nacionalno sačuvali. (Poslanici aplaudiraju)

„La Dalmatienne“

Četvrta rana, gospodo, koja tišti naše Primorje, jeste još jedan ugovor, što je naša država sklopila sa francuskim društvom „Tuniski fosfati“ ili novim imenom „La Dalmatienne“. To društvo dobilo je pusto bogatstvo od naše države, dobivši 26 hiljada vodenih konjskih snaga rijeke Krke, i to badava! Naša država za to nije dobila ništa! Dozvolila je da italijansko društvo „Sufid“ proda francuskom društvu, da italijansko društvo primi 273 miliona dinara i da ih stavi u džep, a naša država potpisala je ugovor i darovala ta svoja prava. I to francusko društvo iskorišćuje 100 hiljada konjskih snaga na rijeci Cetini i 26 hiljada na rijeci Krki obavezavši se da će u roku od pet godina dotjerati i svake godine postepeno proizvesti cca milijardu kilovata sati energije.

Međutim, šta je to francusko društvo učinilo? U Šibeniku zatvara sve radione i otpušta sve radnike i činovnike, i već je godina dana da ne radi ništa. Vrijednost ovoga imetka, ovih 26 hiljada konjskih snaga što ima, kad računate da se u svjetskoj trgovini jedan KW računa 700 švajc. franaka, pomnožite to sa 26 hiljada puta, — to iznosi 16.200.000 Š. F. nešto oko dvjesto miliona Dinara. I, gospodo, naša država od toga ne prima ništa, premda u ugovoru stoji, da će francusko društvo izgubiti koncesiju, ako ne bude izvršavalo tačke ugovora. (Jedan poslanik dobacuje: To isto i kod Omiša!) I kod Omiša ista stvar.

Ja sam na to upozorio g. Ministra trgovine i on je odgovorio da nije on sklopio taj ugovor, nego Ministar finansija,

Međutim, to spada u njegovu nadležnost i obećao je, da će se informisati, šta je na stvari. Bez obzira na to, šta će g. Ministar da odgovori, ja kažem, da je ovo jedno krupno pitanje i da bi Ministar trgovine morao da o ovome povede računa i da zatraži od francuskog društva „Dalmatienne“ da izjavi, hoće li da radi, da uposli naših 800 radnika, koji su tu radili i 30 činovnika, ili ne. Ako neće francusko društvo da radi, ima sijaset drugih društava, koja se natječu i koja će odmah započeti radom i uposliti naše radnike. (Aplauz).

To su sva pitanja, gospodo, o kojima bi Vlada morala da vodi računa. To su sva pitanja ekonomsko-gospodarske prirode. Mi govorimo o krizi, a pusto bogatstvo, milijone puštamo iz ruku, da se drugi koriste, ili eventualno da ne vrše, ili ne ispunjavaju ugovore, u kojim bi ugovorima ostajali milioni kod naše privrede i u rukama našega seljaka. Eto također jednog načina riješenja krize, ali o tome niko se ne brine i niko ne vodi računa.

Za unutrašnji moratorij

Nego, gospodo, kad je baš riječ o tome, kako bi se dala riješiti momentalno kriza i kako bi se naš seljak spasio od progona bakaka, od progona ovršnih organa i svih onih, koji ga hvataju momentalno za grlo, — jedna je stvar, koja možda u široj javnosti ne zvuči najljepše, ali mi koji imamo da rješavamo sudbinu našega naroda i da mu pri tome pomognemo mi moramo isto tako gledati u oči i onom što možda nije čak ni Vladi milo, mi moramo da ističemo. Ovdje se ne govori kroz prozor, i svaki govornik iz ove skupštine ne govori za publiku, niti se čuje njegov glas na ulici, nego govori ovdje kao braći i prijateljima, iznosimo načine da riješimo one teške probleme u korist našega naroda, kako se svima nama čini da je najkorisnije i najbolje. Niko neće jedan drugom da podmeće nogu ili da jedan drugome ometa rad, nego idemo svi složno da učinimo nešto za naš narod, bez obzira gdje se on nalazio: ili on bio u Bitolju, u Ljubljani ili na Primorju ili na Dunavu. (Glasovi: Tako je!) Kad se govori o tome, onda ja, mislim, da ne bi bilo zgorega, da se pozabavimo onom riječju moratorijum, koja zvuči možda nelijepo i koja možda nije svakome ugodna, ali momentalno da naš seljak ne prodaje svoju imovinu, zadnji komad svoga blaga, da mu se ne prodaje zemlja, da mu se ne prodaje kuća. Ja mislim, da ne bi bilo zgorega da se moratorijum uvede za unutrašnja plaćanja, a prema inostranstvu moramo ispunjavati svoje obaveze. Ali što se tiče unutrašnjih obaveza, mi moramo jedan drugoga pričekati i narodu, koji je u nevolji, da pomodnemo. Taj unutrašnji moratorijum ne bi škodio nama. Da li će se plaćati 6 mjeseci prije ili poslije, naši unutrašnji vjerovnici neće zbog toga izgubiti glavu. Eto, gospodo, o tome pitanju, ja mislim da ne bi bilo zgoreg da se Narodna skupština pozabavi, i da oni, koji znadu da ovakvi tereti kod naroda i u pojednim krajevima postoje, držim da bi to pitanje trebalo malo dublje pretresti. To se zna i treba prošudirati, jer to dovodi možda i vjerovnike u neki neprijatan položaj. Ali ako se može naći sklad između vjero-

vnika i dužnika, rješenje toga pitanja, pomoglo bi našem seljaku.

Kamate.

Pošto je vrijeme na izmaku i moram da svršim, htjeo bi još nešto reći. Mnoga su se gospođa dotakla jedne more, koja mnoge tišti, a to je pitanje kamate. Kod nas postoji građanski zakon, fundamentalni zakon da niko ne može uzeti više od 6%, a međutim, kamata se uzima po 10-20-30 pa i 40%. Ne vidim zašto se ne bi taj zakon, kad već postoji, protegao na cijelu državu. Zašto Ministar finansija, ako mu je teško da se taj zakon protegne, ne bi izdao naredbu da se ne može opterećivati pojedinac prilikom zaključivanja zajmova sa više od 6%. Ovako je nastalo bezglavlje, nastala je otimačina imovine nesrećnoga seljaka.

Što se tiče današnje politike, gospodo, ja stojim na stanovištu narodnog i državnog jedinstva. Mi smo to, gospodo, u Dalmaciji i ranije na tome gledištu stajali, dok se ovdje treba zakonom da prevlada. Mi smo o tome čitavu literaturu napisali, pisali smo o tome prije 40 godina u svojim časopisima i novinama i brošurama, razvijali smo agitaciju o toj ideji, te je ona tek pred rat bila gruvanjem topova zamukla.

Sestim siječnja došlo je ono, što je Dalmacija decenijama propovijedala. Ja mislim da se u tome svi slažemo. Pa kad smo se u tome glavnom principu složili, onda drugi pogledi nisu ništa drugo nego sukob interesa. Svaki na sebi navlači biljac. Ravnopravnost, među svim građanima ove zemlje, nek bude sprovedena, sve je riješeno, ali to treba da bude sprovedeno.

Svaki grad hoće da za sebe ima, svaka banovina hoće da ima više od njene susjede, ali to nije nikakvo zlo. Glavno je da smo stožari i da smo braća i da smo jedinstveni, a drugo će se lako urediti i svršiti. Kritika sviju nas nije na drugo nešto išla i bila je dobronamjerna i sve što su govorili naši predgovornici, od kojih je neko malo jače i žescim tonom govorio, bile su dobronamjerne kritike i sve treba uzeti kao bratska upozorenja, na ono što ima da se ispravi. Ako budemo tako išli u prevadanju narodnog i državnog jedinstva do krajnosti i u svojim odnosima budemo imali velike snošljivosti, onda je naša generacija izvršila svoj zadatak, a oni koji iza nas dođu, izvršiće takođe svoju zadaću, nastavivši voliko djelo ujedinjenja.

Budimo širokogrudni i upoznajmo se bolje, pak ćemo bolje, jedan o drugome i suditi. Briga za narod u ovim teškim momentima nezapamćene krize, neka nam bude suprema lex, pak smo izvršili svoju zadaću i prama narodu i prama Kraju i otadžbini.

Pošto je proračun državna potreba, glasovaču za proračun.

Hallo!

Hallo!

Ponovno otvorena

Sarajevska pivovara

kod kazališta — Dobije se u svako doba friški gulaš i tripe te raznih hladnih jela — Prvoklasno sarajevsko pivo i dobra domaća kapljica. — Za posjet preporuča se

IVISA ČALA, vlasnik

† Aristide Briand

Veliki sin Fracuske, iskreni pobornik ideje mira i bratstva među narodima, rodio se je u bretonskoj varošici Saint-Nazaire kao sin siromašnog gostioničara. Već u 10 god. postaje advokat. Odan socializmu, uređuje list „Lanterne“ a kasnije preuzima dužnost glavnog sekretara partije. Godine 1902. biran je za poslanika, a god. 1906. postaje prvi put ministar. Bio je sedam puta predsjednik vlade, dok konačno god. 1925. stupa u kabinet Painlevea kao ministar vanjskih poslova.

Od tog doba datira najslavnije doba njegovog rada. U oktobru te godine sklopa sa dr. Stresemannom lokarnski pakt.

GRADSKA KRONIKA

Kuda ćemo danas?

TONKINA: TESLA: Olimpija.

BALKAN: Ljubav u troje.

KABARET: Hotel „Kosovo“ večeras nastupa baletna trupa.

DEŽURNA LJEKARNA: Mr. ph. Montana.

NAJINTERESANTNIJE RADIO-PRIREDBE: U-TORAK; Budapest 19.30 opera „Kraljica Saba“. Madrid 22.30 opera „Faust“. Beč 19.35 simfonijski koncert. Zagreb, Beograd 21.30 Dvije francuske aktovke u kojima igraju Dujšin, Kraljeva i Strahinja Petrović. SRIJEDA; München 22.00 opera „Kraljeva susjeda“. Rim 20.45 prenos iz opere.

PRIPREME ZA KORIZMENU ZABAVU IADRANSKE STRAŽE. Naša Jadranska straža, kako smo već izvijestili, priređuje u subotu veliku zabavu u prostorijama hotela „Krka“. Uz birani program, izvešće se i baletna revija sa pjevanjem „Vesela mornarica“. U reviji sudjeluju gg. A. Nalis i S. Krstanović, te ostali. Dio čistog prihoda zabave ide u korist pučke kuhinje.

SJEDNICE RODITELJSKIH VIJEĆA. Već desetak dana održavaju se na ovdajšnjoj realnoj i klasičnoj gimnaziji. Roditeljska vijeća na koja su pozivani roditelji i skrbnici svih učenika zavoda. Kako doznajemo, roditelji i skrbnici, vrlo su se loše odazvali pozivu. Tako loše interesovanje roditelja za uspjeh svoje djece, može samo da bude na štetu učenika, a time i njih samih. Skrbnici, kojima su roditelji povjeroili svoju djecu, također morali bi se više zanimati za svoje štice.

POVRATAK DRA MARKA KOŽULA. Do par dana vraća se iz Beograda narodni poslanik dr Marko Kožul, te će čim stigne, održati javni govor u Gradskom Kazalištu.

POKRADENA CRKVA. U subotu 5. ov. mj. opazio je remeta crkve Gospe Van Grada, da je na slici sv. Ane polupano staklo i da fali nekoliko zlatnih nakita, te je slučaj prijavljen policiji. Iste dan je zandarmanija u Vrpolju na cesti između Šibenika i Vrpolja, opazila, gdje ide pješke jedan čovjek pod imenom Tomas Marijan pok. Nikole iz Novog Sala, a već im je otprije bio poznat, jer je više puta kažnjavan. Pri pretresu su kod njega pronašli pokradenu zlatninu iz crkve. Uhapšen je i predan Državnom tužilaštvu. Ukradeni predmeti vrijede oko 1.160 dinara.

Problemu stvaranja Sjedinjenih država Evrope, posvećuje naročitu brigu. Zbog ovog rada kao i zbog svoje slijepo odanosti velikoj ideji mira i sporazuma među narodima, bio je izložen napadajima desničara i reakcionarnih elemenata.

Kad je 13 maja 1931. bila istaknuta njegova kandidatura za pretsjednika francuske republike, propao je u prvom glasanju sa 401 protiv 442 glasa, koji su pali za sadašnjega pretsjednika Doumera, na što je Briand povukao svoju kandidaturu.

Od njegovih djela spomenuti ćemo: „Rastava crkve od države“, „Rastava“, „Inventar dobara crkvnih organizacija“ i dr.

Njegovo je najveće djelo: slijepa odanost ideji mira i obzirom na to, da ova ideja koliko uzvišena bila, još nije postala religijom vremena, smrt velikog Francuza, znači veliki gubitak baš za ovu ideju.

SOKOLSKA AKADEMIIJA U subotu 5 ov. mj. Sokolsko društvo održalo je u počast 100 god. rođenja Dr Miroslava Tyrša, svečanu akademiju u gradskom kazalištu, koja je bila prilično posjećena. Akademija je započela sviranjem državne himne, a potom je g. Ivo Vuletin u svom kratkom, ali vrlo lijepom proslavu, govorio o neumrlom osnivaču sokolstva Dr Miroslavu Tyršu. Zatim su ženska djeca izvela sasvim dobro „Polkin ples u dvoje“. Skupine đakčkog naraštaja, proste vježbe za Prag izvedene od ženskog naraštaja, „Pectora“ ženskog članstva su također bile među boljim točkama programa, dok „Mali vojnici Jugoslavije“, što su izvela muška djeca, spada u najefektnije i najbolje izvedene točke, što su ih uopće djeca na akademijama izvadali. To se isto može reći za Sagrakovu „E-mol sonatu“, koju je žensko članstvo otplesalo u ukusnim zelenim kostimima. „U boj, u boj“ vježbu sa sabljama od H. Meliša je dobro kombinovana i originalna stvar, te dobro uvježbana i izvedena. Publika je vježbačima dugo odobravala. Kao drugi dio programa bio je izveden od muških i ženskih članova-vježbača sokolski igrokaz „Snaga Sokolstva“. Objektivno i iskreno kritikujući samo djelo mora se priznati da nije loše, ali je pisano za manja mjesta i sela, jer je sav dialog u naivnim stihovima i srokovima, pa bi bilo prikladnije, ako ga se već jednom imalo igrati, da su ga izvela djeca. Jer kad odrasli pjevuckaju i deklamatorski izgovaraju dječje stihove, ispada smiješno, a tendenca samog djela hoće obratno. Prva sliza, koja je, kako smo iz programa razabrali, imala bi se događati u raju, a scenerija je na pozornici pretstavljala šumu. Smrt, Usud i Raskol su također bile neuspjele karikature. Jedino što je iznijelo prvu sliku bio je balet anđela, koji je doista bio na visini. Druga i treća slika bila je također loša po izvedbi, a navlastito po sceneriji. Čitava stvar je dosta monotona i duga, pa je akademija svršila poslije 12 i po sati. — Preporučamo sokolskom društvu, da malo više važnosti pri akademiji dadu i drugom dijelu programa, pa kad bude drugi dio na istoj visini, kao i prvi, moći će se reći, da je akademija potpuno uspjela.

NESREĆA U LOVU. Općinski poljar Jurišić Bone iz Šibeniku, kad je u lovu htjeo ispaliti iz puške, eksplodirala je cijev puške, te mu zdrobila jedan prst na desnoj ruci.

NEDJELJNA PRESTAVA U KAT. DOMU. U nedjelju, 6. o. m. u 6,30 sati, davalo je O.H.K.N.S. svoju popodnevnu predstavu „Garcija Moreno“ potresnu dramu u 5 čina. Izvedba diletanata bila je prilična, kako se nije ni očekivalo. Pojedini diletanti bili su dobri, a u cjelosti moglo je biti bolje. Utisak su napravili povoljan. U svakoj slici opaža se savjestan rad, uzorna disciplina i čvrsta volja režisera. Inače komad je dosta dobro igran i koliko ima uspjeha to se treba zahvaliti diletantima. Na koncu prestave prikazivala se šala u 2 čina „Cvrkić i Zorkić“, doduše scenski efektno postavljena i sadržaj priličan, ali tendencija neumjesna. Za dobar dio publike mnogo interesantno.

Na prestavi bio je prisutan biskup Dr Mileta sa brojnim svećenicima, te mnogi građani, a osobito se opazalo mnogo mladog svijeta. Dvorana je bila dupkon puna.

KOMISIJA NA USTANOVLENJE RADNOG VREMENA U PEKARNAMA I BRIJAČNICAMA. Kako nam javljaju iz Splita, g. Ban Ivo Tartaglia, u vezi interpelacije banskog vijećnika g. Jerinića, glede ustanovljenja radnog vremena kod brijača, odredio je posebnu komisiju, koja će u Šibeniku sa poslodavcima i radnicima ovo pitanje privesti kraju.

Prigodom boravka ove komisije biće pozvani pekarski poslodavci i radnici na jednu konferenciju, na kojoj će se raspravljati o ustanovljenju radnog vremena u pekarnama. Komisija stiže u Šibenik ovih dana.

GLAVNA GODIŠNJA SKUPŠTINA ZADRUGE DRŽAVNIH SLUŽBENIKA. U nedjelju je održana glavna godišnja skupština Zadruga državnih službenika u Šibeniku, koja je trajala šest sati i bila vrlo živa i napeta. Nakon duge diskusije i prepiranja o radu bivše društvene uprave, prešlo se na biranje nove uprave. Predložene su bile dvije liste. Jednu je predložio g. Popović, koja je dobila 26 glasova. Drugu listu je predložio g. Ante Jurin, koja je dobila 27 glasova, te tim iznijela većinu. Izabrana su slijedeća lica: *Odbornici:* Dr Drago Montana, Tomislav Beloti, Petar Starešina, Benjamin Dogan, Ivo Grizelj i Stevo Prostran. *Zamj. Odbornika:* Toma Bumber, Ante Kaštelan i Nikola Škalić. *Nadzorni odbor:* Kovačević Petar, Benković Mate i Ivanišević Miran. — Predlagači liste g. Popovića tražili su da se unese u zapisnik njihov protest protiv načina glasovanja.

TONKINO „BALKAN“

u srijedu i slijedeći dan 100% njemačka muzička komedija sa pjevanjem

Ljubav u troje

HEINRICH GEORG I BETTY BIRÉL

Naši dopisi

Knin

6. III. GRADSKO KUPATILO Nekad smo bili sretni, što smo imali jedno javno kupatilo i cijenili smo tu tekovinu, jer je ona zbilja bila velika stvar za ondašnji Knin, kad je malo koja kuća imala svoje vlastito kupatilo, a to zato, što tada još nisu privatnici sproveli vodu u svoje kuće, a i kanalizacija mjesta bila je nizerna.

Danas, i ako se je zbog mnogobrojnih novogradnja povećao broj privatnih kupatila, ipak nije ni izdaleka udovoljeno svim potrebama samog grada u tom pravcu, jer treba uzeti u obzir, da je mnogo veći broj ljudi nastanjen baš u starim stanicima, koji ne uživaju tu blagodat. Knin kao sresko mjesto posjeduje veći broj raznih državnih i privatnih nadlestava, i time veliki broj činovničkih obitelji, koje su većinom strane, a koje će sigurno osjećati tu potrebu, da se povremence okupaju, što to do sada nisu imali prilike. Dolaskom vojske u naš grad povećaće se i broj oficirskih porodica, pa time ta potreba još više raste, a na to treba računati.

Naravno je, da troškovi oko popravka starog gradskog kupatila neće biti ni mali, jer je bilo zapušteno i prepušteno svakom, koji to nije znao da drži i to bez ikakove odgovornosti za počinjene štete na istom. Nadati se je, da će o ovome unapred biti vođeno više brige.

Dakle, apelira se na Općinsku upravu, koja je za to pozvana, da toj nužnoj potrebi grada priskoči i udovolji, te time izade u susret građanstvu S.

Pag

5. III. PITANJE BRZOJAVNOG KABELA SA KOPNOM. Otok Pag, čuti već od nekada neodoljivu potrebu za izravnu vezu sa kopnom na Karlobag. U tom se je smislu radilo, da se provede jedan kabel sa paških vratiju, do najbližeg mjesta kopna, u dužini kojih tri milje, na čem su već i poslani pojedine komisije, dok je otisak nekog vremena, cijela stvar, kako izgleda zaspala. Obzirom na to, da stanovništvo cijelog otoka broji oko 10.000 stanovnika, osim toga je u Pagu i solana sa velikim stovarištem soli, sve važniji promet stranaca pa i dr. — zahtjevaju, da se ovo pitanje privede kraju. Čestokrat se dešava, da brzojav sa sada postojećom i jednom brzojavnom vezom preko Šibenika, otpremljen iz Paga stigne n. pr. u Sušak sa zakašnjenjem od više sati, što nije ni čudo, kad se zamisli kuda mora sve da obiđe, dok ne stigne na odrediste. Za parobrod n. pr. koji na putu iz Sušaka, uslijed nevremena, zastane, a od nas sedam milja udaljenom Karlobagu, a to se zimi često i događa, znamo toliko, kao da bi to neizmjereno daleko od nas. Desi se često za nevremena, da jedina brzojavna veza, koju imamo, za silnih mečava i bure, bude prekinuta, te smo tako za neko vrijeme potpuno odvojeni od kopna, dok bi pak u tom slučaju ova druga naumljena pruga sa kabelom te uz primorje, bila podesna i zaštićenija od vremenskih nepogoda.

Iznijeli smo ovo pitanje sa željom da zainteresovani porade aginije oko toga, da se i ostvari. Pogotovo apeliramo na općinu, da se i ona svojski zauzme oko ove stvari,

još smo mišljenja da će joj i uspjeti, bućući se danas su strane nadležnih, vrlo mnogo radi u interesu saobraćaja za što bolji razvitak i procvat primorja. J. B.

Zemunik

3. III. 28. pr. mj. ovdje se je izvršilo svečano otvorenje banovinske bolnice. Ovim svečanom činu prisustvovao je i Ban Primorske banovine gosp. dr. I. Tartaglia, koji je izvršio otvorenje. Tačno u 10.30 časova, stigao je gosp. Ban sa svojim automobilom, gdje mu je predao raport komandir žand. stanice u Zemuniku gosp. Verić. Iza ovoga, gosp. Ban se je srdačno rukovao sa izaslanicima i zastupnicima vojnih i civilnih vlasti iz čitavog ovog dijela Dalmacije. Prolazeći među masu naroda, bio je pozdravljen oduševljenim poklicima. Katolički svećenik don Šime Lučić i pravoslavni pop Mirko Vujatović, izvršili su obred crkveni, nakon čega je održao govor g. načelnik Zdravstvenog odsjeka 'Prim. banovine g. dr. Svarčić pročitavši pozdravne telegrame općine Nj. V. Kralju, Pretsjedniku vlade i Ministru narod. zdravlja. Ban je odgovorio načelniku iznašajući poteškoće pred kojima je stala banska uprava, kad se je odlučivala na izgradnju bolnice u Zemunik, isto tako i o drugim projektovanim radnjama, koje će se izvesti, imajući u vidu činjenicu, da je upravo amošnji dio naroda do sa bio zapostavljen. Iza govora gosp. Bana, uzima riječ načelnik Zemuničke općine gosp. Babić, koji se zahvaljuje gosp. Bonu, njegovim pomoćnicima i Kr. Vladi na svemu što je učinjeno za ovaj dio Dalmacije. Don Šime Lučić također je toplo pozdravio gosp. Bana, poslije čega je gosp. Ban sa pratnjom pregledao sve bolničke prostorije. Otvaranje ove bolnice, sa velikim je zadovoljstvom bilo pozdravljeno od stanovništva sjeverne Dalmacije. M. I.

Novigrad

5. III. JAVNE RADJE. Kraljevska banska uprava odobrila je izvjesnu svotu za izgradnju puta u Tribunju. Osim toga ovih dana ima da stigne 3 vagona pšenice namijenjene javnim radnjama. Već se je djelomično počelo da radi na izgradnji skraćenog puta Benkovac-Šibenik. Obećano je općinskom upraviteljstvu da će se novim budžetom Primorske banovine odobriti jači kredit za javne radnje. Također u najskorije vrijeme pristupiće se opravci novigradskog vodovoda, koji je već godinu dana neupotrebljiv. Sve ove radnje izvršiće se inicijativom našeg vrijednog načelnika g. Kovačeva, koji se velikom voljom zauzeo za potrebe ove općine odmah iza kako je preuzeo njenu upravu, a Banska uprava ozbiljno je svatila opravdane potrebe ovdašnjeg stanovništva. M. I.

TESLA TON-KINO

prikazuje:

utorak 8 i srijeda 9 III.

100% njemački tonfilm po kazališ. komadu

OLIMPIJA

Raskošno djelo iz nekadanjih visokih krugova NORA GREGOR i THEO SHALL

Dolazi:

Čikoš Baronesa

PAUL VICENTI, GRETE THEIMER
ERNST VEREBES

MALI OGLASNIK

Do 15 riječi 6 Din. Svaka daljna riječ 50 para.
— Za trošak poštarine plaća se posebno. —

PRIGODA! Prođaje se kompletna otmena spavaća soba za dvije osobe za povoljnu cijenu. Obratiti se upravi lista.

SLASTIČARNA STEVO MANDIĆ — Šibenik. (Ulica Kralja Tomislava).

ANTE FRUA - ŠIBENIK
Ulica Kralja Tomislava

Skladište D. M. C.

TRIDENT konca.

Novo otvorena mljekarna

ZDRAVLJAK

Milječni buffet

u Šibeniku u ulici Kr. Tomislava br. 47.
kod crkve sv. Jakova

Preporuča svježe kravlje, punomasno mljeko, sve vrsti vlastitih i inozemnih mlječnih proizvoda uz vrlo solidne cijene.

Vanjske narudžbe obavlja brzo i solidno.

Viktor Sosić

ŠIBENIK (kod sv. Ivana)

TRGOVINA BOJA.

UVIJEK NA ZALIHI

DOBAR ENGLISKI

„COPPER PAINT“

STOLARSKA RADIONA

Ante Kalauz - Šibenik

Izradjujem prvorazredno pokućstvo kao i ostale drvodjelske radnje.

Na skladištu stalno kompletnih gotovih soba i kuhinjskog namještaja
CIJENE NAJUMJERENIJE.

Sve vrsti cipela po mjeri izradjujem uz najumjerenije cijene.

VJEKOSLAV SUBOTIĆ

Primam popravke. - Izradba solidna.

Frano Grubišić - Šibenik

Prodaja baruta, dinamita raznih vrsti eksploziva, kapsula i fitilja.

Skladište svih lovačkih i planinarskih potreština.

GRADJEVNO PODUZEĆE

Grgo Olivari - Šibenik

Preuzimlje i izvršuje sve vrsti gradjevnih poslova najsolidnije i najkulantnije. Obavlja sve spadajuće tehničke radove, kao projekte itd.

Zastupstvo za Šibenik i okolicu „VATROBRAN“
Armirano-betonska vratašca za dimnjake.

Najsigurnije, najtrajnije, najsavršenije i zato najpraktičnije sredstvo protiv požara, te od osobite važnosti za kućevlasnike i graditelje.

Brzjavni: GRGO OLIVARI, ŠIBENIK.

Telefon: inter. broj 26.

Grubišić & Comp.

ŠIBENIK

špediterska poslovnica

Glavno opravništvo »Jadranske plovidbe«.

Obavlja sve poslove brzo i solidno.

Brzjavni: CIANAMID.

Telef. br. 24.

Vojna i civilna krojačnica
PETAR BERCE - ŠIBENIK
(obala)

Najmodernija odijela uz najumjerenije cijene. Dodjite i uvjerite se.

Prodaja svježeg cvijeća

U svako doba godine. Solidna izradba nadgrobnih vijenaca, kao i vjenčanih i nadgrobnih buketa.

Unajmljujem i prodajem umjet. vijence.

ZORIĆ STIPE - ŠIBENIK
Poljana Kralja Petra.

Strojarska mehanička radiona i ljevaonica metala

Kordić i drug - Šibenik

RADIONA

Za popravke parobroda, parnih strojeva, automobila, motora, granika kompresora turbina i t. d. Konstruiraju se vijci (propeleri).

Autogenično varenje i rezanje željeza

MONTAŽA

svakovrsnih strojeva, mlinova, hidrauličnih presa, motora na brodove i čamce

LJEVAONICA METALA
— lijevaju se dijelovi strojeva —